gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z21-022087
Onderwerp:	Omvorming Sociaal Domein
Datum:	18 mei 2021
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	E.W.A.M. Cuypers
Gevraagd besluit:	1. In te stemmen met het Plan Omvorming 2021-2024 en de hierin opgenomen ambities; 2. De basisondersteuning uit te breiden en te financieren via een subsidietender voor 2023; 3. In te stemmen met het uitvoeren van de pilots Praktijkondersteuner huisarts en basisondersteuning in 2022.
Bijlage(n):2	Bijlage 1: Eindadvies Omvorming; Bijlage 2: Rapport Haute Equipe

Inleiding, aanleiding en doelstelling

In de begroting 2021-2024 heeft uw raad de kaders vastgesteld voor de omvorming van het sociaal domein. Aanleiding voor de omvorming is het toenemende financieel tekort in het sociaal domein en de oplopende kosten van zorg. Het doel van de omvorming is meer grip en meer passende hulp, met als resultaat een forse kostenbesparing. We leggen hierbij de uitwerking van het plan omvorming aan u voor.

Het plan bestaat uit een vijftal samenhangende ambities. Deze ambities leiden tot een netto besparing van € 1.764.000,- per 2024. We breiden de personele formatie van het Sociaal Team uit en versterken zo de basisondersteuning. Dat is de vrij toegankelijke ondersteuning en hulp waar geen indicatie voor nodig is. En waar onze inwoners snel op kunnen terugvallen. We bekostigen dit door het verschuiven van middelen van de gespecialiseerde (duurdere) hulp naar de lokale basisondersteuning. Hierdoor zijn geen extra middelen nodig. Wèl zijn er incidentele middelen nodig om de ambities gefaseerd te kunnen waarmaken en uitvoeren in de praktijk.

Wij leggen de volgende ambities voor:

1. Inzet GGZ-expertise in de basisondersteuning bij de huisarts. In de vorm van een praktijkondersteuner GGZ;
2. Uitbreiding van de individuele basisondersteuning van het Sociaal Team in de vorm van een subsidietender;
3. Extra gezinsondersteuning voor complexe problematiek;

4. Gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening;
5. Uitbreiden van collectieve vormen van basisondersteuning naar het voorbeeld van huiskamerplus.

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met het Plan Omvorming 2021-2024 en de hierin opgenomen ambities;

2. De basisondersteuning uit te breiden en te financieren via een subsidietender voor 2023;

3. In te stemmen met het uitvoeren van de pilots Praktijkondersteuner huisarts en basisondersteuning in 2022.

Risico's

De hoogte van de structurele inkomsten voor de jeugdhulp van het rijk is nog niet bekend. Voor 2021 kent het rijk extra middelen toe. Maar die zijn eenmalig (*613 miljoen euro landelijk*). De hoogte van het extra bedrag voor Roerdalen wordt bekend gemaakt in de meicirculaire. Het project omvorming is ambitieus en vraagt om commitment van alle betrokken partijen. In een snel veranderende samenleving is dat niet gegarandeerd. Gezien het draagvlak en enthousiasme van vele betrokkenen zien wij dit met vertrouwen tegemoet. Landelijk zijn er signalen dat er door de coronacrisis een extra beroep op zorg wordt gedaan. Of en in welke mate zich dat in Roerdalen voortdoet is op dit moment niet duidelijk. Wij peilen de ontwikkelingen daarom voortdurend door extra monitoring. Ook voeren we gesprekken met professionals.

Toelichting

We hebben te weinig grip op een aantal ontwikkelingen in het sociaal domein. En zijn te afhankelijk van het gespecialiseerd zorgaanbod. Toenemende kosten in het sociaal domein en oplopende tekorten noodzaken een andere aanpak in Roerdalen. We zijn ervan overtuigd dat met deze andere aanpak onze inwoners beter worden geholpen: nabij, coachend en vanuit positieve gezondheid. Terug naar de menselijke maat. Normaliseren in plaats van problematiseren. Landelijk onderzoek (AEF, 2020) toont aan dat zèlf als lokaal team hulp verlenen tot kostenbesparing leidt. Met minder doorverwijzingen naar dure hulp tot gevolg. Hetzelfde geldt voor het aanstellen van een praktijkondersteuner (POH) GGZ bij de huisarts. Wij nemen de adviezen van dit onderzoek over en kiezen voor méér lokale hulp en meer autonomie. En introduceren de POH GGZ bij de huisarts.

Samen met de professionals in het sociaal domein en met de huisartsen hebben we de bestaande situatie in kaart gebracht en de mogelijkheden voor de omvorming besproken. We leggen een plan voor met draagvlak in de praktijk. En blijven het samen doen bij de verdere uitvoering. Extern Bureau Haute Equipe heeft een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het werven van de basisondersteuning, de belangrijkste:

1. Zelf inkopen

2. Quasi inbesteden (de coöperatie in het bijzonder)

3. Zuiver inbesteden (zelf doen)

4. Subsidietender (aanbieders een aanbod laten doen via een subsidieregeling. Gemeente kiest voor het best passende aanbod).

De subsidietender levert het meest passende resultaat met de minste (extra) inspanning. Wij stellen voor de basisondersteuning uit te breiden in de vorm van een subsidietender.

Regievraagstuk

Sinds 2020 beschikken we over een betere informatievoorziening. Dit maakt een goede analyse en sturing mogelijk. De arrangementenmonitor en het financieel dashboard zijn daarbij belangrijk. Wij bewaken de voortgang van de omvorming en de financiële resultaten op drie manieren:

1. Monitoring via de stuurgroep Roerdalen in Balans: in samenhang met de andere projectonderdelen uit dit programma. Dit gebeurt door een voortgangsrapportage die verbonden is aan de planning & controlcyclus;

2. Via de arrangementenmonitor: die geeft inzicht in data en trends;

3. Via het ontwikkeld financieel dashboard.

We zien op dit moment al dat er onzekerheid is over het realiseren van de ingeboekte besparing van € 500.000 Zorginnovatie jeugdhulp en zien dat de kosten van Wmo Hulp bij huishouden in onze prognose voor 2021 ruim € 350.000 boven begroting uitkomen. Hierop zetten wij aanvullende acties in. Die zijn nog in voorbereiding. Wij komen met een maandelijkse structurele rapportage, met actuele stand van zaken over financiële mee- en tegenvallers. Zodat we ook de financiële voortgang goed kunnen bewaken. Ook zien we verbetermogelijkheden op kostenbewustzijn in de toegang. Hiermee gaan we samen met de professionals die indiceren, aan de slag.

Middelen

In onderstaande tabel geven wij de financiële vertaling van het plan voor de omvorming weer:

2021

Acties in relatie tot begroting 2021	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
Zorginnovatie Jeugdhulp	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000
Kostenbewustzijn vergroten besparing gespecialiseerde jeugdhulp			€ 100.000	€ 100.000
Totaal acties in relatie tot begroting 2021:	**€ 500.000**	**€ 500.000**	**€ 600.000**	**€ 600.000**

Overige	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
Hulp bij huishouding	pm	pm	pm	pm
Educatief pakket / lokaal educatieve agenda		€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
Mantelzorgwaardering		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Bibliotheekwerk		€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Totaal		**€ 74.000**	**€ 74.000**	**€ 74.000**

2021 t/m 2024

Ambities	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
Ambitie 1: GGZ expertise huisarts besparing gespecialiseerde jeugdhulp		€ 200.000	€ 387.500	€ 387.500

Ambitie 2: individuele basisondersteuning sociaal team stevig vormgeven besparing gespecialiseerde jeugdhulp		€ 212.000	€ 368.000	€ 503.000
Ambitie 2: individuele basisondersteuning sociaal team stevig vormgeven besparing Wmo-begeleiding		€ 18.000	€ 27.000	€ 36.000
Ambitie 2: individuele basisondersteuning sociaal team stevig vormgeven besparing participatie		€ 70.000	€ 105.000	€ 140.000
Ambitie 3: complexe gezinsondersteuning gespecialiseerde jeugdhulp			€ 200.000	€ 250.000
Ambitie 4: gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening besparing participatie			€ 150.000	€ 210.000
Ambitie 5: begeleidingsvormen en dagbesteding als voorliggende voorziening besparing Wmo begeleiding		€ 50.000	€ 30.000	€ 90.000
Totaal ambities		**€ 550.000**	**€ 1.267.500**	**€ 1.616.500**
Investering in FTE's door verschuiving regionale middelen naar lokale basisondersteuning		**€ -300.000**	**€ -550.000**	**€ -550.000**
Netto besparingen omvormingsplan		**€ 250.000**	**€ 717.500**	**€ 1.066.500**

Naast het omvormingsplan staan in de begroting 2022 – 2024 een aantal overige besparingen, die meetellen in de totale besparingsopdracht binnen het sociaal domein:

Overige	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
Hulp bij huishouding	pm	pm	pm	pr
Educatief pakket / lokaal educatieve agenda-		€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
Mantelzorgwaardering		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Bibliotheekwerk		€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Totaal		**€ 74.000**	**€ 74.000**	**€ 74.000**

In totaliteit tellen de besparingen als volgt op in de loop van de jaren:

Totaal	Besparing 2021	Besparing 2022	Besparing 2023	Besparing 2024
Voorstel begroting 2022-2025	**€ 500.000**	**€ 824.000**	**€ 1.391.500**	**€ 1.740.500**
Huidige begroting 2021-2024	€ 500.000	€ 964.000	€ 1.264.000	€ 1.764.000
Verschil	€ -	*€ 140.000*	*€ -127.500*	*€ 23.500*

Incidentele middelen transformatiebudget
Voor de uitvoering van het omvormingsplan is voor de periode 2021 t/m 2024 een eenmalig bedrag nodig van € 425.000,-. Deze investering wordt gedekt uit de reserve uitvoeringskosten organisatieontwikkeling en waar mogelijk uit de ruimte binnen de begroting sociaal domein (aan het einde van het jaar).

Planning en uitvoering

Gefaseerde aanpak tot 2024:

1. Uitwerken beknopt uitvoeringsplan ambities: tweede en derde kwartaal 2021, inclusief uitwerking 'Samenhang in de doorverwijzingen en toegang naar hulp'
2. Voorbereiden implementatie ambities: derde en vierde kwartaal 2021;
3. Voorbereiden uitvoering pilots POH / uitbreiding basisondersteuning: derde en vierde kwartaal 2021;
4. Uitzetten subsidietender voor (de uitbreiding van) het Sociaal Team: vierde kwartaal 2021, eerste kwartaal 2022;
5. Werving en selectie nieuwe leden Sociaal Team: vierde kwartaal 2023.

Evaluatie

Via de planning- & Controlcyclus. Wij informeren u verder regelmatig over de voortgang.

Communicatie en participatie

Via meerdere communicatiemethoden, zoals filmpjes en bijeenkomsten betrekken wij onze partners.

Sint Odiliënberg, 18 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
J.J.W.M. L'Ortije	mr. M.D. de Boer-Beerta